

Nota redakcyjna

Publikacja *Leksykon bezpieczeństwa. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa (1944–1956)* jest słownikiem biograficznym zawierającym artykuły dotyczące funkcjonariuszy zatrudnionych na kierowniczych stanowiskach w jednostkach organizacyjnych, tworzących w latach 1944–1956 centralę UB. Mowa tu o ludziach zajmujących w tym czasie stanowiska od zastępcy naczelnika wydziału lub kierownika samodzielnej jednostki organizacyjnej do osoby zarządzającej całym resortem, czyli kolejno: kierownika RBP, ministra bezpieczeństwa publicznego i przewodniczącego KdsBP.

Najważniejszy z funkcjonariuszy, których życiorysy przedstawione zostały w trzecim tomie *Leksykonu*, jest kierownik Kontrwywiadu RBP, pomocnik ministra, a następnie wiceminister bezpieczeństwa publicznego Roman Romkowski. Oficer ten wywarł bardzo duży wpływ na organizację oraz funkcjonowanie bezpieczeństwa w pierwszych latach jej funkcjonowania i należał do nielicznego grona skazanych za działalność w resorcie przed rokiem 1990. Innym bardzo ważnym funkcjonariuszem jest Julian Konar, który jako jeden z pierwszych rozpoczął służbę w aparacie represji. Początkowo prowadził Sekretariat RBP, a następnie przeszedł do wywiadu, gdzie został p.o. kierownika Wydziału II Specjalnego MBP. W kolejnych latach służył w kontrwywiadzie i pełnił funkcję wicedyrektora Departamentu I MBP oraz Departamentu II KdsBP/MSW. Jednym z najbardziej znanych oficerów prezentowanych w tym tomie jest Władysław Ciastoń, który swoją karierę w resorcie rozpoczął od służby w UB na Dolnym Śląsku. Po przeniesieniu do centrali MBP specjalizował się w problematyce „ochrony” przemysłu, służył w Departamencie IV MBP i KdsBP oraz w Departamencie III MSW. Zwolniony ze służby pod koniec lat pięćdziesiątych, został przyjęty ponownie w roku 1971 i to od razu na stanowisko zastępcy dyrektora Departamentu III MSW. W latach osiemdziesiątych był wiceministrem spraw wewnętrznych oraz szefem Służby Bezpieczeństwa MSW.

W niniejszym tomie znalazły się artykuły biograficzne dotyczące trzech ważnych oficerów Departamentu Śledczego MBP. Pierwszym z nich był Adam Krukowski, który sprawował m.in. funkcję naczelnika Wydziału Ogólnego tej jednostki. Po 1956 r. pracował w różnych jednostkach resortu, m.in. jako naczelnik Wydziału Zagranicznego Gabinetu Ministra SW, a także naczelnik wydziału w CW MSW w Legionowie. Wiktor Leszkowicz również był naczelnikiem wydziału w Departamencie Śledczym MBP, w 1951 r. awansował zaś na stanowisko wicedyrektora. Z kolei Jerzy Łobanowski, który kierował Wydziałem Śledczym WUBP w Warszawie, był potem naczelnikiem w centrali pionu śledczego. Z czasem zmienił profil działalności i został oficerem specjalizującym się w problematyce techniki operacyjnej jednostek – Departamentu IX KdsBP i Biura „T” MSW. Na uwagę zasługuje sylwetka Michała Drzewieckiego, który zaczynał jako funkcjonariusz Departamentu V MBP, a po paru latach awansował na kolejne stanowiska dyrektorskie – Gabinetu Ministra BP, Gabinetu Przewodniczącego KdsBP oraz Biura „B” KdsBP i MSW. W niniejszym tomie *Leksykonu* opisana została także kierowniczką Kancelarii Gabinetu Ministra BP Janina Duda. Funkcjonariuszka ta

była później naczelniczką Sekretariatu Ogólnego Departamentu II MBP. Po kilkuletniej służbie w KMO w Łodzi wróciła do pracy w Gabinetie Ministra BP, a także Gabinetie Przewodniczącego KdsBP.

Wśród znaczących oficerów, sprawujących funkcje dyrektorów samodzielnych jednostek organizacyjnych, zaprezentowany został Roman Garbowski – główny inspektor ochrony pogranicza i dowódca WOP. Po przejściu do MBP oficer ten został dyrektorem Biura Wojskowego, a w roku 1955 dyrektorem Zarządu Organizacyjno-Wojskowego MSW. W latach sześćdziesiątych objął stanowisko doradcy ministra ds. organizacyjno-wojskowych. Dyrektorem Departamentu Organizacji i Planowania MBP był Michał Hakman, który od 1955 r. kierował Centralnym Zarządem Zaopatrzenia MSW, a następnie Zarządem Zaopatrzenia MSW. Z kolei Włodzimierz Czubak był m.in. naczelnikiem Szefostwa Zaopatrzenia MBP, wicedyrektorem Departamentu Organizacji i Planowania MBP, a w drugiej połowie lat pięćdziesiątych został dyrektorem Zarządu Administracyjno-Gospodarczego MSW i sprawował tę funkcję przez wiele lat. W początkowym okresie funkcjonowania resortu do ważnych person można zaliczyć Eugeniusza Dowkana, który najpierw pełnił funkcje komendanta wojewódzkiego MO w Warszawie, Wrocławiu i Gdańsku, po kilku latach służby mianowano go szefem WUBP w Katowicach, następnie we Wrocławiu, a na koniec został dyrektorem Departamentu Ogólno-Administracyjnego MBP. Warto też zwrócić uwagę na Aleksandra Jałkowskiego, który początkowo działał w aparacie terenowym UB w Warszawie i okolicach. Po przejściu do centrali kontrwywiadu pełnił w niej funkcje kierownicze, w latach pięćdziesiątych zaś pracował w ośrodkach szkoleniowych w Pleszewie i Legionowie (w 1955 r. został komendantem tego drugiego).

Do oficerów operacyjnych zajmujących stanowiska kierownicze zaliczał się Józef Duraj. Był to wieloletni oficer kontrwywiadu, który służył kolejno w Departamencie I MBP, Departamencie II KdsBP i MSW, a na początku lat siedemdziesiątych został zastępcą dyrektora swojej jednostki. Czesław Borecki był p.o. szefa WUBP w Kielcach, a także szefem WUBP w Łodzi i Zielonej Górze. Kiedy w 1956 r. ściągnięto go do centrali resortu, został naczelnikiem Departamentu II KdsBP i MSW, a później m.in. zastępcą kierownika Głównego Inspektoratu MSW. Mieczysław Bielak również zaczynał w jednostkach terenowych i był funkcjonariuszem WUBP w Katowicach i Rzeszowie oraz Departamencie III MBP, gdzie doszedł do stanowiska zastępcy naczelnika. Od 1954 r. służył w WOP. Oficerem WUBP w Rzeszowie i Lublinie był Eugeniusz Błaszczak. Po przeniesieniu do centrali resortu został oficerem Departamentu V MBP i zastępcą naczelnika w Departamencie XI MBP i Departamencie VI KdsBP, zajmujących się walką z Kościołem. Po 1956 r. służył w Biurze „T” MSW oraz kilku departamentach operacyjnych SB. Funkcjonariuszem UB zajmującym się kwestiami gospodarczymi był Leszek Bajkowski, który przez pierwsze lata służby działał w Departamencie IV MBP. Pracując w tej jednostce, doszedł do stanowiska p.o. naczelnika wydziału, a później został naczelnikiem Wydziału IV UB m.st. Warszawy. Z kolei funkcjonariusz UB z Dolnego Śląska Józef Farbman po przejściu do centrali zajmował się sprawami przemysłu w departamentach IV i IX MBP, a następnie Departamentu IV KdsBP. Bogatą karierę miał Mieczysław Jakubowicz, który pełnił m.in. funkcje zastępcy naczelnika w departamen-

tach III i V MBP oraz naczelnika w Departamencie Ochrony Rządu MBP. W połowie lat pięćdziesiątych kierował Wydziałem Informacyjno-Sprawozdawczym Gabinetu Ministra BP, a następnie Wydziałem Prawno-Normatywnym Gabinetu Przewodniczącego KdsBP. Po roku 1956 służył w kontrwywiadzie MSW. Kazimierz Bartłomiejczyk był natomiast wieloletnim oficerem Wydziału, a następnie Departamentu Ochrony Rządu MBP, a także Biura Ochrony Rządu MSW.

Spośród opisanych w niniejszym tomie funkcjonariuszy wywiadu wymienić można chociażby Leona Borudzkiego, który w Departamencie VII MBP specjalizował się w problematyce Skandynawii. Mikołaj Gibs kierował rezydenturą w Berlinie, a w kolejnych latach służył w Biurze Specjalnym, Departamencie III i Departamencie Szkolenia MBP. W połowie lat pięćdziesiątych został naczelnikiem wydziału w Departamencie Kadr i Szkolenia KdsBP. Pracownikiem wywiadu MBP był początkowo Mieczysław Grzelak, który po odejściu ze służby i zmianie nazwiska na Borowicz został oficerem wywiadu wojskowego. Do młodszego pokolenia funkcjonariuszy zaliczał się Jan Gorzełańczyk, który zaczynał jako pracownik UB w Wielkopolsce. Po przeniesieniu do centrali służył w departamentach V i III MBP, zajmując się problematyką młodzieży i sportu. W połowie lat pięćdziesiątych został ściągnięty z Departamentu III KdsBP do wywiadu. Od tego czasu jego specjalizacją stał się wywiad naukowo-techniczny. Był on również komendantem Ośrodka Kształcenia Kadr Wywiadowczych. W publikacji przedstawiona została również sylwetka Feliksa Kotowskiego, który od końca lat czterdziestych do początku sześćdziesiątych kierował sprawami finansowo-administracyjnymi wywiadu.

W niniejszym tomie licznie zaprezentowani zostali oficerowie sowieccy skierowani przez swoich mocodawców do służby w polskim UB. Jefim Artymowicz był wicedyrektorem Biura Kontroli MBP, Wiktor Biełych wicedyrektorem departamentów IV i IX MBP, specjalizujących się w problematyce gospodarczej. Nikita Czelmadinow był zastępcą szefa Zaopatrzenia MBP, Aleksander Bielajew zaś kierownikiem Wydziału Technicznego Zabezpieczenia, a następnie Węzła Radiowego Departamentu II MBP. Ważną rolę odgrywał Walenty Cysler, który służył w pionie łączności MBP, a z czasem awansował na dyrektora Instytutu Techniki Operacyjnej MBP/KdsBP. Jedynym z opisanych sowieckich oficerów, który po zakończeniu swojej misji nie zdecydował się na powrót do ZSRS i pozostał w PRL, był Stefan Cymbarewicz – kierował on Wydziałem Uzbrojenia Szefostwa Zaopatrzenia MBP, w 1954 r. został p.o. dyrektora Departamentu Zaopatrzenia MSW, a w 1957 r. objął funkcję dyrektora Zarządu Uzbrojenia MSW.

Wśród przedstawionych funkcjonariuszy znaleźli się też pracownicy pionów kadr i szkolenia oraz pionu polityczno-wychowawczego. Najważniejszym spośród nich był Aleksander Banulewicz, który doszedł do stanowiska wicedyrektora Departamentu Kadr MBP i dyrektora Departamentu Kadr MSW. W 1945 r. kierowniczką w Wydziale Personalnym MBP była Helena Górwicz. Przez wiele lat w pionie kadrowym służył Mieczysław Fedyna, który osiągnął w nim stanowisko p.o. naczelnika w Departamencie Kadr i Szkolenia KdsBP. Po 1956 r. służył w Biurze „T” MSW, a następnie Departamencie Techniki MSW, w którym przez ponad piętnaście lat był zastępcą dyrektora. Udanie rozwinęła się także kariera funkcjonariusza WUBP w Krakowie Jana Ćwika, który w latach pięćdziesiątych został zastępcą naczelnika w Departamencie Kadr MBP,

a następnie Departamencie Kadr i Szkolenia KdsBP. Od 1956 r. służył w Głównym Zarządzie Informacji, a potem w Wojskowej Służbie Wewnętrznej, pełniąc w niej ważne funkcje kierownicze. Przez pewien czas pracownicą Biura Personalnego MBP była Felicja Czaplicka. Funkcjonariuszka ta służyła wcześniej w WUBP w Łodzi, po czym została awansowana na zastępcę kierownika Departamentu II MBP. W pionie szkoleniowym UB była zatrudniona Maria Jezierska, która zajmowała stanowiska naczelnika Wydziału ds. Kultury i Oświaty MBP oraz p.o. naczelnika Wydziału Kulturalno-Oświatowego Zarządu Spraw Socjalnych i Kulturalnych MSW. Zastępcą naczelnika w Departamencie Szkolenia MBP był Izaak Elbaum, którzy przed przeniesieniem do centrali resortu pracował w wydziałach personalnym i szkoleniowym WUBP. Roman Domański był naczelnikiem wydziału w Szefostwie Zaopatrzenia MBP i Departamencie Szkolenia MBP, gdzie specjalizował się w problematyce polityczno-wychowawczej. Podobną rolę pełnił funkcjonariusz aparatu penitencjarnego Bazyl Gościk, który we wczesnych latach pięćdziesiątych został zastępcą naczelnika Wydziału Polityczno-Wychowawczego Departamentu Więziennictwa MBP.

W niniejszej publikacji można także przeczytać o kilku funkcjonariuszach, którzy pracowali w aparacie pomocniczym resortu. Jest wśród nich dwoje kolejnych kierowników Archiwum MBP – Jadwiga Jankowska i jej następca Rafał Gerber, a także naczelnik Sekretariatu Ogólnego Departamentu X (ewidencji operacyjnej) KdsBP Jerzy Grabowski. Po 1956 r. oficer ten kierował analogiczną do niej komórką w Biurze Ewidencji Operacyjnej, a następnie Biurze „C” MSW. Leon Fojer sprawował w latach czterdziestych funkcję zastępcy szefa Głównego Urzędu Cenzury MBP, a później pracował na kierowniczych stanowiskach w Departamencie II MBP i Departamencie IX KdsBP, zajmując się sprawami techniki operacyjnej. Ważnym oficerem był Aleksander Bogusławski, który po przyjeździe do KdsBP z WOP został dyrektorem Departamentu Łączności. W tym samym pionie służył też Marian Boruch, który rozpoczął karierę od służby w KBW, a po przejściu do MBP służył w Departamencie Łączności i kierował Centralną Składnicą Łączności MBP. W kolejnych latach był naczelnikiem w Departamencie Łączności KdsBP i Zarządzie Łączności MSW. Dyrektorem Przedsiębiorstwa Budowlanego MBP był Stefan Baras. W resortowym lecznictwie pracowali Bolesław Branicki – m.in. naczelnik wydziału w Departamencie Służby Zdrowia MBP, oraz Salezy Festing – zastępca naczelnika w Departamencie Służby Zdrowia MBP, a później okulista w Centralnym Szpitalu MBP.

* * *

Leksykon przygotowany został w układzie wzorowanym na tzw. systemie holenderskim. W każdym tomie artykuły biograficzne prezentowane są w kolejności alfabetycznej, przy czym samo hasło stanowi ostatnie nazwisko, którym bohater biogramu posługiwał się, pracując w strukturach UB/SB. Analogicznie do poprzednich tomów *Leksykonu bezpieki* trzeci tom zawiera 50 haseł, którym starano się nadać jednolity układ kompozycyjny. Modelowy biogram składa się zatem z następujących elementów:

a) nagłówek hasła – zawierającego nazwisko i imię funkcjonariusza z końcowego okresu jego służby w resorcie bezpieczeństwa. W nawiasie podane zostały również inne używane przez niego dane osobowe, jak również występujące w źródłach oboczności

w zapisach nazwiska i imienia. W przypadku kobiet za każdym razem podano również nazwisko rodowe. W dalszej kolejności podano rok narodzin i zgonu, z zastrzeżeniem, że nie we wszystkich przypadkach udało się je ustalić;

b) części wstępnej biogramu – zawierającej informacje o dacie dziennej i miejscu urodzenia, a także pochodzeniu narodowym lub etnicznym, statusie społecznym oraz wyznaniu bohatera hasła. Towarzyszą im dane o najbliższych członkach rodziny, czyli rodzicach i ewentualnym rodzeństwie. Obok podstawowych danych osobowych autorzy starali się w zwięzły sposób przedstawić, kim byli, gdzie pracowali i jakie były ich losy;

c) życiorysu postaci – przedstawionego w układzie chronologicznym. Rozpoczyna go informacja o okresie dzieciństwa i młodości oraz zdobywanym w tych latach wykształceniu. W dalszej kolejności następują informacje odnoszące się do ewentualnej aktywności zawodowej i politycznej w okresie międzywojennym oraz w czasie II wojny światowej i bezpośrednio po niej. Z uwagi na charakter publikacji najwięcej uwagi poświęcono okresowi pracy w organach bezpieczeństwa publicznego. Ta część biografii zawiera pełną analizę przebiegu służby w UB/SB i ewentualnie w innych formacjach aparatu represji. Dla ułatwienia orientacji w strukturach i kompetencjach poszczególnych pionów bezpieki przy pierwszym wskazaniu jednostki, w której zatrudniony był dany funkcjonariusz, starano się zamieścić informację, jaki był profil jej działalności. Dla pełniejszego zobrazowania sylwetki służbowej i osobowości opisywanej postaci wykorzystano cytaty zaczerpnięte z charakterystyk i opinii służbowych funkcjonariusza, a także dotyczących go relacji i wspomnień. Wszystkie cytowania opatrzone zostały skróconymi odsyłaczami do dokumentów źródłowych lub publikacji. Odniesiono się również do postępowań dyscyplinarnych, karnych i sądowych, jak również ewentualnych wyroków skazujących wobec funkcjonariusza. Narrację uzupełniają zapisy dotyczące działalności partyjnej, uzyskanym wykształceniu lub jego uzupełnieniu, odbytych stażach, kursach, delegacjach zagranicznych itp. Kolejną część hasła biograficznego stanowi z reguły opis dalszych losów funkcjonariusza, po odejściu z pracy w resorcie, a następnie komunikat o dacie i miejscu zgonu oraz miejscu pochówku. Ze względu na luki w dokumentacji archiwalnej, a często nawet jej brak, nie we wszystkich przypadkach udało się te dane zebrać;

d) chronologicznego wykazu awansów w stopniu – wraz z datami rocznymi ich nadania. Pomimo wysiłku podjętego przez autorów i redakcję, nie wszystkie informacje udało się precyzyjnie ustalić. W przypadku wątpliwości zapisywano prawdopodobny przedział czasowy lub zastosowano skrót b.d., oznaczający brak daty. Warto przy okazji nadmienić, że w okresie funkcjonowania UB stopień chorążego był traktowany jako pierwszy ze stopni oficerskich. Zmieniło się to dopiero po wejściu w życie Ustawy z 13 grudnia 1957 r. O służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych;

e) chronologicznego wykazu otrzymanych przez funkcjonariusza odznaczeń wraz z datami rocznymi. Są wśród nich zarówno te, które wiązały się z pracą w UB i SB, jak i uzyskane z innych powodów, w tym także odznaczenia zagraniczne. W przypadku braku daty również posłużono się formą b.d.;

f) informacji o ewentualnej znajomości języków obcych – podawanych przez autorów haseł na podstawie znajdujących się w źródłach deklaracji składanych przez

samych zainteresowanych, które z oczywistych względów trudno uznawać za obiektywne i w pełni odpowiadające rzeczywistości. Niekiedy pomocne były w tym względzie także dyplomy, świadectwa i innego rodzaju oficjalne zaświadczenia. Choć wiarygodność danych na temat umiejętności językowych i ich poziomu bywa dyskusyjna, współcześni badacze nie mają narzędzi umożliwiających ich zweryfikowanie. W związku z tym zapisy podawane w biogramach należy traktować jako orientacyjne;

g) informacji o członkach rodziny – są to przede wszystkim podstawowe dane biograficzne współmałżonków;

h) wykazu źródeł i literatury – uporządkowanego alfabetycznie. Do opracowania życiorysów funkcjonariuszy wykorzystane zostały przede wszystkim dokumenty zgromadzone w zasobach archiwalnych centrali i oddziałów Instytutu Pamięci Narodowej. Sporo istotnych informacji odnaleziono również w dokumentach przechowywanych w Archiwum Akt Nowych, Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych i archiwum Wojskowego Biura Historycznego. W poszukiwaniu informacji o bohaterach biogramów ich autorzy prowadzili również kwerendy w regionalnych archiwach państwowych oraz należących do różnych instytucji, ministerstw, uczelni, szkół i innych.

Podana w wykazie literatura zawiera zarówno publikacje naukowe, jak i popularne – edycje dokumentów źródłowych, artykuły prasowe z okresu PRL i współczesne oraz wspomnienia i relacje. Z uwagi na odtwórczy charakter informacji odstąpiono od każdorazowego podawania w wykazie informatora pt. *Służba Bezpieczeństwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1944–1978* oraz jego przedruku w postaci książki *Ludzie bezpieki w walce z Narodem i Kościołem*. Z podobnych względów zrezygnowano z publikowania odniesień do tabel zawartych w trzytomowym wydawnictwie *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza* oraz publikacji z cyklu *Twarze bezpieki*. Analogicznie potraktowano zapisy dotyczące przebiegu służby funkcjonariuszy, które zostały opublikowane przez Biuro Lustracyjne IPN w ramach *Katalogu pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa*, dostępnego w internecie pod adresem: <https://katalog.bip.ipn.gov.pl>. Odstąpiono również od podawania sygnatur do teczek zawierających rozkazy i zarządzenia personalne. Wyjątkiem od tej reguły były sytuacje, gdy znajdowały się w nich dane niewystępujące w innych źródłach, a także wtedy, gdy dokumentowały one jakieś rozbieżności lub wypełniały luki w stosunku do informacji zawartych w aktach osobowych. W taki sam sposób potraktowano zapisy na kartach ewidencyjnych pochodzących z kartotek byłych funkcjonariuszy resortu. Na samym końcu wykazu publikacji wymienione zostały odsyłacze do źródeł internetowych oraz informacje o zebranych przez autorów haseł relacjach złożonych przez krewnych funkcjonariusza i innych świadków historii.

Uzupełnienie artykułów biograficznych stanowią materiały ikonograficzne. W zdecydowanej większości są nimi zdjęcia portretowe pochodzące z akt osobowych funkcjonariuszy. Ze względu na to, że przedstawiają one tych ludzi w różnych okresach ich życia, starano się rozmieścić je w tekście zgodnie z chronologią. Oprócz tego prezentowane są reprodukcje autografów funkcjonariuszy, które znaleźć można w archiwaliach. W przekonaniu redaktorów ich publikacja może pomóc badaczom w identyfikacji podpisów i paraf znajdujących się na różnego rodzaju dokumentach, nie tylko resortowej

proweniencji. W niektórych wypadkach hasła biograficzne zostały również wzbogacone o dodatkowe fotografie lub skany interesujących dokumentów, do których udało się dotrzeć badaczom lub redaktorom.

Wszystkie hasła podpisane zostały pełnymi imionami i nazwiskami ich autorów. Większość z nich to obecni lub byli pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej, zatrudnieni w różnych jego pionach i jednostkach organizacyjnych w całym kraju. Dla wygodniejszego posługiwania się publikacją *Leksykon bezpieczeństwa* zawiera wykaz skrótów ogólnych, a także indeks nazwisk, pseudonimów i kryptonimów. Ponadto każdy tom zaopatrzone jest w alfabetyczny indeks haseł znajdujących się we wcześniejszych częściach tej serii.

Wyboru i opisu wykorzystanych w *Leksykonie* ilustracji dokonali redaktorzy wydawnictwa. Oprócz fotografii i dokumentów pochodzących z Archiwum IPN znalazły się tu również materiały ikonograficzne pochodzące z innych archiwów, agencji prasowych, a także zbiorów własnych autorów, rodzin i innych osób prywatnych. Choć autorzy biogramów i redaktorzy tomu dołożyli wszelkich starań, by ustalić, kto jest dysponentem autorskich praw majątkowych publikowanych fotografii, to niestety w kilku wypadkach wysiłki te zakończyły się niepowodzeniem. Informujemy zatem, że w wypadku zgłoszenia się do Wydawnictwa IPN aktualnego dysponenta takich praw jest ono gotowe wypłacić stosowne wynagrodzenie z tytułu wykorzystania tych materiałów.

Redaktorzy *Leksykonu* dziękują wszystkim za okazane dotychczas zrozumienie i pomoc, licząc na dalszą owocną współpracę podczas przygotowywania kolejnych tomów – równocześnie zapraszają nowych autorów, nie tylko z IPN, do udziału w tym przedsięwzięciu wydawniczym.

Witold Bagieński
Magdalena Dźwigał